

vsakokrat, ko je vroč dan, boš opazil, da so ti svinje po vsakem umivaju lepše, večje in debelejšje. Ako svinja zbolí, vlivaj v njo olja. To je sicer dobro, da se v nji zasušeno razmoči. Poskusi pa še poleg tega jo umiti dva- do trikrat na dan, in voda bo pomagala veliko več še kakor olje. Če pa bi bilo nevarno, da bi se bolna svinja prehladila, ko jo na dan večkrat umivaš, jo po vsakem umivanju pokrij.

Svinjam ne smeš nikoli dati parjenega drača, ne oseta, in ne drugega drača, posebno škodljiv je še parjeni slak. Sicer pa je vsakemu živinčetu škodljiva parjena trava. Umij s svežo vodo ali pa tudi s kropom vsaki dan kopanje ali korita in škafe in sploh vso posodo, v kateri nosiš svinjam klajo. Kar nesnage skopaš iz kopanje, ne meči v svinjak, tudi zunaj svinjaka blizu ne, ker je taka reč okisana klaja, ki živinčetu smrdi in škoduje in se od te še nova klaja kolikor toliko okisa. Tudi skrbi, da svinje dobijo večkrat v poletju in po zimi mrzle sveže vode, ker jo mora večkrat piti, kakor vsaka stvar. Skrbi tudi, da bodo svinje imele vedno dovolj hrane, tudi plemene, torej jim je treba večkrat, da pogostokrat na dan polagati. Da je treba vsaki dan kidati, to vé vsakdo, ki le hoče.

Po zimi mi je neki kmet pravil, da je njegovim svinjam zavrela kri in je rekel, da zdaj vendar ni to prišlo od vročine. Jaz pa sem trdil, da je. Saj je sam omenil, kako pahne iz svinjakov, ko jih odpre, ker ima zelo okovarjene, kar je sicer prav, toda treba je večkrat svinjake prezračiti, tudi v toplih solnčnih dneh svinje pustiti iz svinjakov, da se spregibljejo in navžijejo svežega, zdravega zraka.

Sejmovi. Dne 24. avgusta na Laškem, v Arvežu, pri Sv. Duhu na Stari gori, v Cmureku in Velenju. Dne 26. avgusta v Ljubnem. Dne 28. avgusta v Celju.

Dopisi.

Iz Žalca. (Vsem hmeljarjem!) Bliža se čas hmeljske kupčije in radovedno že sedaj ljudje povprašujejo: Kako bode letos s hmeljem in kakšno ceno bode imel? Na te vprašani danes še nihče odgovora dati ne more. Vendar se pa lahko reče, da letos hmelj ne bode kaj posebno drag. Hmeljarsko društvo si šteje v svojo dolžnost, da tudi letos opozori hmeljarje na tri napake, katere se vsako leto ponovijo, in katere so deloma krive, da pride naš hmelj vedno bolj ob dobro ime in da je njegova cena vedno slabša. Prva napaka je, da ljudje vse preveč neprodanega hmelja pošiljajo v Zatec in Nirnberg — v komisijon, kakor pravijo. Hmeljski barantavci pa, ko vidijo toliko nakopičenega hmelja, mislijo, da ni treba hmelja še iskati, saj ga imamo tu zadosti, se med seboj zmenijo in določijo ceno po lastni volji. Vse drugače bi bilo, ako bi kupci prisiljeni bili, da pridejo v naše kraje in da kupujejo hmelj na domu hmeljarja. Da pa bodo ti vedeli, kako se hmelj v Nirnbergu plačuje, ukrenilo je hmeljarsko društvo, da bode vsaki dan na rotovski hiši v Žalcu na črni tabli zapisana cena hmelja, katero bode društvo telegrafičnim potom dobivalo vsaki drugi ali tretji dan in sicer od 1. septembra začeni — tako dolgo, kakor bode potreba. Druga napaka je, da ljudje hmelj ali prezgodaj ali prepozno obirajo in da ga na solcu posuše. V sušilnicah ali v senci posušen hmelj mora biti lepó zelen — ne pa bleskav in rjav. Prevelike in dolge bučke naj se posebno nabirajo ali pa naj se pusté na hmeljevki. Kdor v tej zadevi ni popolnoma poučen, naj pa vpraša. Tretja napaka je pa, da se hmelj premalo čisto obira.

Hmeljeve bučke morajo biti posamezne — ne po 5 ali 6 v grmušeljnih skupaj in vsaka naj bi imela 1 cm dolgi pecelj ali stingel. Lepo, čisto blago mora biti tudi brez hmeljevega perja in drugih smetij. — Konečno še nekaj v pojasnilo. Kadar je hmelj drag, takrat ga ljudje prav skrbno in čisto obirajo; kadar pa je dober kup, takrat pa prav površno — in to je velika pomota. Kadar je hmelj drag, takrat ga lahko prodaš, in če je tudi poln perja in smetij in če so bučke zelene ali bleskave, 2, 4 ali 6 cm dolge, to je vse eno; vse gre v denar. Ravno nasprotno pa je, če je hmelj dober kup; takrat se pa že malo slabše blago prodati ne dá. Hmeljarji, držite se teh nasvetov in gotovo vas ne bode grivalo. — Društveno vodstvo južnoštajarskega hmeljarskega društva.

Z Dobrne. (Cesarjevanje in zlata poroka.) Rojstveni dan svetlega cesarja se je po starej navadi obhajal slovesno. V ponedeljek zvečer se je priredila razsvetljava na topliskih prostorih, blizu hiše-zdravilnice pokali so topiči in praskale so rakete. V vtorek se je popevala sveta maša. Pač ni treba praviti, da je pri službi božji zraven cesarju vedno zvestovdanih domačinov bilo tudi veliko ptujcev, ki so prišli krepčat se v toplico. K imenovanej slavnosti pa se je letos pridružilo še to, da sta po svetej maši zakonca Janez Cerkovnik pa njegova žena obhajala zlato poroko. Prvo-krat sta si pred oltarjem roko podala dne 18. februarija 1844, torej sta na rojstveni dan cesarjev dopolnila ravno 52½ let, odkar sta prevzela »jarem« zakonski. Že mnogo let životarita ženin in nevesta v okolici Zavrhu v nemalem uboštvi. To so prečastiti gospod kanonik-župnik Gajšek naznanili topličarjem, a totí so v kratkem času zložili toliko denarja, da se je starej zakonskej dvojici oskrbela nova svatovska obleka in druge potrebne reči za svatovščino.

Z Veličan. (Grozen dan.) Dne 6. avgusta zjutraj ob 7. uri pobila je toča velik del Murskega polja, deloma že drugokrat. Pri nas pa v ljutomersko-ormoških goricah tokrat ni bila toča, samo le nevihta z dežjem. Od daleč pa se je slišal ta dan bobneči grom celi dan in nebo je bilo neprenehoma prevlečeno s temnimi oblaki, proti večeru slišalo se je gromenje vedno bliže in ob 7. uri, o groza, prihrula je toča v naše bogato obložene gorice, pa kaj pravim toča, padali so kosovi leda po 6 in 7 cm široki, debeli, kakor kurja jajca. To je trajalo blizu četrt ure, za tem pa je lil dež tako naglo, da so se valovi delali po zemlji. Nevihta in grom sta se polegla z večkratnim ponavljanjem še le ob 11. uri po noči. To je bil v resnici grozen dan; marsikdo, ki sicer ni prijatelj molitve, držal je trepetaje v roki rožni venec ter glasno klical Boga in Marijo pomoči; toda zastoj! Neskončno pravična božja roka nas je udarila po našem zasluženju. Bodi si gospodar, kakor viničar želita si po dolgi zimi prijetnejše spomladi, da bi se pričelo delo po vinogradih; toda reči se mora, da se že s prvim delom žali dobri Bog. Dandanes ni več nobene izjeme, ženske kakor moški, stari kakor mladi, vse je pijano grešnega veselja, o takih prilikah smesijo se božje naredbe, krščanska vera in duhovniki, pojejo se grde pesmi, skrunijo se celo zakonske zvestobe in Bog ve, kaj še vse družega, da celo posvečevanja praznikov ni prav več. Tako kličejo delavci vinograda celo leto božje maščevanje nad sebe, in kadar nam žuga pravična kazen, v skrajni sili še le, spominjamo se neprecenljivih božjih dobrot. Brzdajmo torej svoj jezik in vsa huda nagnenja, pojmo pri delu poštene pesmi, nadzorujte in svarite, gospodarji in nadzorniki, svoje delavce, in tako bode tudi ljubi Bog z mogočno svojo roko brzdal nam sovražne elemente, nas bo le svaril, ne pa strašno kaznoval.

Od Sv. Križa na Murskem polju. (Betežniki?)

V predzadnji številki »Domovine« se je čital dopis o veselici na Kamensčaku. Dopis sam na sebi bi bil hvalevreden, ako ga dopisnik ne bi bil porabil v to, da je zopet na »fin« način mahnil po križevskih rojakih, kakor se je to v »Domovini« že po zimi enkrat zgodilo. »Samo Križevčani so doma ostali, so prè betežni«. Bi-li morali mi Križevčani res pri vsaki veselici biti? Smo-li mi trabantje Ljutomeržanov? Sicer pa dopisnik k sklepu svojega dopisa sam ovrže svojo trditev, da Križevčanov ni bilo, s tem, da pravi, da je bilo tam precejšno število vrlih križevskih dijakov. Ali križevski dijaki niso Križevčani? Niso-li oni zmožni, Križevčane zastopati? A morebiti si dopisnik misli, zaradi teh besedic pa se vendar ni treba jeziti. Mi se tudi ne jezimo, a povdarjati moramo, da ni lepo od narodnega moža, da tako rad zbadá svoje rojake. Že po zimi je neki dopisnik iz Kameščaka nas zbadal, pišoč v »Domovini«: »Kako lepo, da rase po Murskem polju modriš (nemškutarstvo), posebno pa pri Sv. Križu«. Ljubi Ljutomeržan! Pred lastnim pragom pometi, tam izruj ves modriš, ki pri vas tako bujno cvete, potem pa pridi k nam in z veseljem ti bomo pomagali poiskati in izruvati tudi ta modriš, ki rase na zemlji križevske fare. A hvala Bogu, veliko ga tu ne boš našel. V katerih rokah pa bi bil okrajni zastop, ako bi bili mi križevski kmetje res nemškutarji in ne odločno narodni? Pred volitvijo nas poznate, takrat ste nam tudi prijazni, drugače pa bi se radi »špičkali« z nami. Ste-li vi v resnici taki narodnjaki, da bi smeli druge smešiti? Je-li morebiti to dokaz vaše narodnosti, da celó v čitalnici imate »Neue freie Presse«, katero so že pošteni Nemci zavrgli? Je-li to dokaz vaše narodnosti, da nekateri prav radi zahajate k Thurmann-cí in Sideritschu? Ne in stokrat ne! — Te besede nisó pisane iz sovraštva, ampak samo zato, ker so bile potrebne. Bodimo si Križevčani in Ljutomeržani dobri sosedje, kakor poprej!

Iz Ptujja. (Imenik p. n. udov »Dijaške kuhinje«). [Konec.] Murkovič Fr., župnik pri Sv. Barbari v Haložah, 2 gld., Janžekovič V., kaplan v Čadramu, 1 gld., Zelenik J., predsednik okr. zastopa v Ptujju, veleposestnik in profesor, 30 gld., dr. Gregorec Lavoslav, kanonik v Novi cerkvi in drž. poslanec (po g. Gregoriču), 10 gld., Šostarič Ferd., župnik pri Mali Nedelji, 2 gld., Marzidovšek J., c. in kr. voj. kaplan v Trstu, 3 gld., Meško Jak., kanonik pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., 5 gld., Kunstek Marija, prof. uduva v Ptujju, 5 gld., okr. zastop v Ormožu, 25 gld., okr. zastop v Slov. Bistrici, 10 gld., okr. zastop v Ptujju, 200 gld., ob pogrebu † prof. Kunsteka g. Gregorič nabral (dr. Geršak 5 gld., Mikl 2 gld., Štabuc 1 gld. 50 kr., Kralj 5 gld.), skupaj 13 fl. 50 kr., posojilnica v Makolah, 20 fl., družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 50 gld., posojilnica v Ormožu 15 gld., posojilnica v Gornji Radgoni, 10 gld., posojilnica v Ptujju, 100 gld. in g. Roza Spindler v Brežicah, vsled oporoke zamrlega soproga, 5 gld. — Vsem p. n. blagim darovateljem izrekajo najtoplejše zahvalo ter se priporočajo v imenu učeče se mladine za nadaljne podpore in naklonjenosti: dr. Ploj, odvetnik v Ptujju, predsednik; prof. F. Majcen, blagajnik; Al. Bratuša, benefikat v Ptujju; M. Cilenssek, profesor v Ptujju; Ant. Gregorič, tajnik v Ptujju; S. Ožgan, c. kr. notar v Ptujju; odborniki društva »Dij. kuhinje« v Ptujju.

Iz Celja. (»Dijaška kuhinja«) ščeje koncem X. društvenega šolskega leta šestnajst pokroviteljev in sicer p. n. gosp.: Mihael Vošnjak, državni poslanec, Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju, Dragotin Škrbec, vikarij v Konjicah, J. Šepić, trgovec v Konjicah, dr. Jos. Sernee, odvetnik v Celju, Josip Žehelj, župnik v Mozirju, Janez Zupanc, posestnik v Gaberjih, Peter Majdič, lastnik parnega mlina v Spodnji Hudinji, Jurij Bezenšek, župnik v

Čadramu, Frane Ogradi, opat v Celju, Marija Bratanič, posestnica v Celju, slav. posojilnice: Celje, Žalec, Šostanj, Mozirje in sl. okrajni zastop v Gornjem gradu. — V desetem društvenem šolskem l. 1895/96 so darovali drugi p. n. gg. podporniki in dobrotniki in sicer: Št. Pavelski tamburaši po gospdč. Mankočevi 10 gld.; dr. Dečko Ivan, odvetnik v Celju, 10 gld.; Preskar Karol, kaplan v Šostanju, 2 gld.; Hribovšek Karol, sem. ravnatelj v Mariboru, 2 gld.; Majdič Peter, lastnik parn. mlinov v Celju, 100 gld.; Majdič Vinko v Kranji, 50 gld.; Kolvek Vinko c. kr. notar v Kranjski gori, 5 gld.; slavna posojilnica Žalec 20 gld.; Reich A. v Gradcu 10 gld.; Kleine Florjan, župnik v p. in duh. svetnik v Celju, 10 gld.; Koblar Anton v Ljubljani, 3 gld.; Zanier Norbert, veletržec v Št. Pavlu, 10 gld.; Ribar Anton, župnik v Št. Vidu pri Planini, 5 gld.; Gomzi Franc, posestnik in gostilničar v Ormožu, 1 gld.; Vodusek M., geometer v Ptujju, 2 gld. 50 kr.; Schmidinger Karol, c. kr. notar v Kamniku, 20 gld.; Rozman Ferdinand v Knittelfeldu, 1 gld.; Korošec Mihael, župnik v Loki, 3 gld.; Fischer Anton, župnik v Dolu, 3 gld.; Vraz Janko, župnik pri sv. Florjanu na Boču, 1 gld.; Lom Fran, kaplan v Šostanju, 1 gld.; Kolar Anton, kaplan v Marenbergu, 1 gld.; Kuder Mihael, veleposest. na Voglajni, 5 gld.; Serajnik Lovro, nadučitelj v Prihovi, 1 gld.; Flis Fr., posestnik v Prihovi, 2 gld.; Brdnik Tereza na Prihovi, 50 kr.; Sabina Serajnik-ova na Prihovi 50 kr.; dr. Hrašovec Juro, odvetnik v Celju, 5 gld.; Gomilšek Jakob, c. kr. profesor v Trstu, 10 gld.; Šuta Ropert, bivši dekan na Zavreču, 20 gld.; Cerjak Jože, kaplan v Rogatecu, je poslal: od duhovnikov, zbranih pri pastoralni konferenci v Rogatecu, darovanih 13 gld. 50 kr.; na god J. Kranjca v Olimji nabrane 3 gld. in od naslednjih darovane zneske in sicer: Orožen A., c. kr. davk. kontrolor v Rogatecu, 2 gld.; Berlisg Josip, trgovec v Rogatecu, 2 gld.; Paulin A., živinozdravnik, 1 gld.; Hribar Ivan, dež. posl., 1 gld.; Vogačnik 1 gld.; Rahne J. 1 gld.; Mankoč 1 gld.; Rutar S. 1 gld.; Homan Oton 1 gld.; dr. Gasparac A. 1 gld.; dr. Smičiklas 1 gld.; Badalič H. 1 gld.; dr. Majcen-ova 1 gld.; Bačič 1 gld.; dr. Marik 1 gld.; Bakarčič Ljubica 1 gld. in dr. Vršak 50 kr., vkup 35 gld.; slavno županstvo trga Mozirje 10 gld.; Lenček Frana, dek. veleposestnik na Blanci, 10 gld.; Drdlík Josip, provizor v Gorenčah pri Rudi, 2 gld.; Kupljen Anton, c. kr. notar v Črnomlju, 3 gld.; Peklar Franc na Dolu, 2 gld.

(Dalje prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetlega cesarja pride obiskat ruski car Nikolaj s svojo soprogo dne 27. avg. ob 1/2 11. uri dopoldne in ostane na Dunaju dva dni. — Prih. nedeljo bode shod protisemitskih zaupnih mož, da se izberejo kandidati za deželni zbor. V prih. deželnem zboru nižjeavstrijskem bodo gotovo imeli protisemitje večino, dasi Schönererjanci zgago delajo.

Česko. V Podjebradu so oni dan odkrili spomenik kralju Juriju Podjebradskemu. Ob tej priliki se je dr. Herold s svojo mladočeško bučo zaganjal v katoliško cerkev, ne pomislivši, da so si ob Petrovi skali že mnogi glave razbili.

Štajarsko. Nemški konservativci so izdali oklie za deželnozbornske volitve, v katerem naglašajo, da tudi proti Slovencem hočejo biti pravični. — Zoper Kalteneggerja ne kandiduje več Ahač, ampak znani Morre; pa tudi ta ne boče zmagal! — V Ljubnem so dne 15.